

90. sz. Egyezmény

az iparban foglalkoztatott fiatalok éjjeli munkájáról (módosítva)

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze San Franciscoba, és amely 1948. június 17-én harmincegyedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el az iparban foglalkoztatott fiatal személyek éjjeli munkájáról szóló 1919. évi Egyezmény részleges módosításáról, melyet a Konferencia első ülészakán fogadott el - amely kérdés az ülés napirendjének tizedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre;

a mai napon, 1948. július 10-én elfogadja az alábbi Egyezményt, mely a "Fiatalok éjjeli munkájáról (ipar) szóló 1948. évi (módosított) Egyezmény" néven idézhető:

I. RÉSZ. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény szempontjából az "ipari vállalkozás" kifejezés különösen is az alábbiakat jelenti

- (a) bányák, kőfejtők, és más olyan üzemek, ahol a földből nyernek ki ásványokat;
- (b) iparágak, melyekben különböző cikkeket gyártanak, változtatnak, tisztítanak, javítanak, díszítenek, ezek felületét megmunkálják, eladásra alkalmassá tesznek, összezúznak vagy lerombolnak, vagy melyekben anyagokat átalakítanak; ide értve a hajógyártást és a elektromos áram és bármely mechanikai energiaforrás fejlesztését, átalakítását és továbbítását;
- (b) olyan vállalkozásokat, melyek építő és kultúrmérnöki tevékenységgel foglalkoznak, ide értve a kivitelező, javító, karbantartó, módosító és bontási munkákat.
- (d) személyek vagy áruk közúti, vasúti szállítása, beleértve az áruk rakodását a dokkokban, rakpartokon, épített vízparton és raktárakban vagy repülőtereken.

2. Az illetékes hatóság felelős az ipar és a mezőgazdaság illetve a kereskedelem és más nem ipari foglalkozások közötti választóvonal kijelöléséért.

3. A nemzeti törvények és rendelkezések kivonhatják a jelen Egyezmény hatálya alól a gyerekek vagy fiatal személyek számára károsnak, hátrányosnak vagy veszélyesnek nem tartott munkán, illetve olyan családi vállalkozásokban való foglalkoztatást, melyekben csak szülők és gyerekeik vagy gyámjaik állnak foglalkoztatásban.

2. cikk

1. A jelen Egyezmény szempontjából az "éjszaka" kifejezés azt az időszakot jelenti, mely legalább tizenkét egymást követő órából áll.

2. A tizenhat év alatti személyek esetében ezen időszak tartalmazza az este tíz és reggel hat óra közötti időtartamot.

3. Azon személyek esetében, akik betöltötték tizenhatodik életévüket, de a tizennyolcadikat még nem, ezen időszak tartalmazzon egy, az illetékes hatóság által meghatározott rövidebb időszakot, melyből legalább hét egymást követő óra este tíz óra és reggel hét óra közé kell, hogy essen; az illetékes hatóság különböző területekre, iparágakra, vállalkozásokra, illetve iparágakra vagy vállalatcsoportokra különböző rövidebb időszakot írhat elő, de mielőtt este tizenegy óra után kezdődő rövidebb időszakot írna elő, konzultálnia kell az érintett munkaadói és munkavállalói szervezetekkel.

3. cikk

1. Tizennyolc év alatti fiatal személyek nem foglalkoztathatók és nem dolgozhatnak éjszaka semmilyen állami vagy magánvállalkozásban, sem ezek bármelyik helyi egységében, az alábbiakban megjelölt esetek kivételével.

2. Tanoncképzés vagy szakképzés céljaira meghatározott iparágakban vagy foglalkozásban, melyeket folyamatosan végezni kell, az illetékes hatóság a munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel való konzultáció után megengedheti azon fiatal személyek éjjeli munkán történő foglalkoztatását, akik elérték a tizenhat éves kort, de még tizennyolc év alatt vannak.

3. Az előző bekezdés alapján éjjeli munkán foglalkoztatott fiatal személyek kapjanak legalább folyamatos tizenhárom órányi pihenőidőt két munkával töltött időszak között.

4. Ha az éjjeli munka a sütőiparban mindenki számára tilos, az este kilenc és reggel négy óra közötti időszakot tanoncképzés vagy szakképzés céljaira tizenhatodik életévüket betöltött fiatal személyek esetében az illetékes hatóság kiválthatja legalább folyamatos hét órányi időszakkal, mely este tíz óra és reggel hét óra közé esik; ezt az illetékes hatóság a 2. cikk 3. bekezdése alapján teheti.

4. cikk

1. Olyan országokban, ahol az éghajlat a nappali munkát különösen is megterhelővé teszi, az éjjeli időszak lehet rövidebb mint a fenti cikkekben előírt idő, ha a munkavállalók nappal pótlólagos pihenésre lehetőséget kapnak.

2. A 2. és 3. cikkek rendelkezései nem vonatkoznak a tizenhat és tizennyolc év közötti korú fiatal személyek éjjeli munkájára, ha olyan vészhelyzet áll fenn, mely nem volt elkerülhető, sem előrelátható, mely nem rendszeresen visszatérő, és amely az ipari vállalkozás üzemszerű működését megzavarja.

5. cikk

Az éjjeli munka tilalmát a Kormányzat felfüggesztheti tizenhat és tizennyolc év közötti korú személyek esetében, ha komoly vészhelyzet vagy a nemzeti érdekek úgy kívánják.

6. cikk

1. Azon törvények és szabályok, melyek érvényt szereznek a jelen Egyezmény rendelkezéseinek-

- (a) biztosítsák, hogy ezek az érintett személyek számára ismertté váljanak;
- (b) határozzák meg a teljesítésükért felelős személyeket;
- (c) jelöljenek meg megfelelő büntetést megsértésükért;
- (d) rendelkezzenek egy ellenőrzési rendszer működtetéséről, mellyel megfelelően érvényt lehet szerezni nekik; és
- (e) követeljék meg, hogy minden, állami- vagy magánszektorbeli munkaadó vezessen nyilvántartást, illetve hozzáférhető hivatalos feljegyzéseket, melyek jelzik az alkalmazásukban álló tizennyolc év alatti személyek nevét és születési időpontját és egyéb olyan fontos adatokat, melyeket az illetékes hatóság előír;

2. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke szerint benyújtandó éves jelentések tartalmazzanak teljes körű tájékoztatást az ilyen nemzeti törvényekről és rendelkezésekről, illetve egy általános leírást az azok alapján folytatott ellenőrzések eredményeiről.

II. RÉSZ. EGYES ORSZÁGOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK

7. cikk

1. Bármely tagállam, melyben azon törvények és rendelkezések elfogadása előtt, melyek a jelen Egyezmény ratifikálását lehetővé tették, olyan törvények és rendelkezések voltak hatályosak, melyek tizennyolc évnél alacsonyabb korban szabták meg az iparban éjjeli munkán foglalkoztatott fiatal személyek alsó korhatárát, egy, a ratifikálást kísérő nyilatkozat által tizennyolc évnél, de tizenhat évnél semmiképp sem alacsonyabb, korral is kiválthatják a 3. cikk 1. bekezdésében megjelölt korhatárt.

2. Bármely tagállam, mely ilyen nyilatkozatot tett, bármikor érvénytelenítheti azt egy azt követő nyilatkozattal.

3. Minden tagállam, melyre vonatkozóan egy, a jelen cikk 1. bekezdése szerint tett nyilatkozat érvényben van, minden évben, a jelen Egyezmény alkalmazásáról szóló éves jelentésében jelezze, milyen mérvű előrehaladást tett a jelen Egyezmény rendelkezéseinek teljes alkalmazásáról.

8. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezései Indiára a jelen cikkben megjelölt módosításokkal vonatkoznak.

2. Az említett rendelkezések minden területre vonatkoznak, melyek tekintetében az indiai törvényhozásnak végrehajtási jogköre van.

3. Az “ipari vállalkozás” kifejezés tartalmazza az alábbiakat:

- (a) az indiai Gyártörvény meghatározása szerinti gyárak; és
- (b) az indiai Bányatörvény hatály alá tartozó bányák.
- (c) vasutak és kikötők.

4. A 2. cikk 2. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenharmadik életévüket, de még tizenöt év alatt vannak.

5. A 2. cikk 3. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenötödik életévüket, de még tizenhét év alatt vannak.

6. A 3. cikk 1. bekezdése és a 4. cikk 1. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik tizenhetedik életévüket még nem töltötték be.

7. A 3. cikk 2., 3. és 4. bekezdése, a 4. cikk 2. bekezdése, illetve az 5. cikk azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenötödik életévüket, de még tizenhét év alatt vannak.

8. A 6. cikk 1 (e) bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik tizenhetedik életévüket még nem töltötték be.

9. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezései Pakisztánra a jelen cikkben megjelölt módosításokkal vonatkoznak.

2. Az említett rendelkezések minden területre vonatkoznak, melyek tekintetében a pakisztáni törvényhozásnak végrehajtási jogköre van.

3. Az “ipari vállalkozás” kifejezés tartalmazza az alábbiakat:

- (a) a gyártótvény meghatározása szerinti gyárak; és
- (b) a bányatórvény hatály alá tartozó bányák;
- (c) vasutak és kikötők.

4. A 2. cikk 2. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenharmadik életévüket, de még tizenöt év alatt vannak.

5. A 2. cikk 3. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenötödik életévüket, de még tizenhét év alatt vannak.

6. A 3. cikk 1. bekezdése és a 4. cikk 1. bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik tizenhetedik életévüket még nem töltötték be.

7. A 3. cikk 2., 3. és 4. bekezdése, a 4. cikk 2. bekezdése, illetve az 5. cikk azon fiatal személyekre vonatkozik, akik betöltötték tizenötödik életévüket, de még tizenhét év alatt vannak.

8. A 6. cikk 1 (e) bekezdése azon fiatal személyekre vonatkozik, akik tizenhetedik életévüket még nem töltötték be.

10. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Konferencia bármelyik ülészakon, ahol a téma a napirend részét képezi, kétharmados többséggel elfogadhat módosítási javaslatokat a jelen Egyezmény II. Részének előző cikkeire vonatkozóan.

2. Minden ilyen módosítási javaslat jelölje meg azon egy vagy több tagállamot, melyekre az vonatkozik és a Konferencia záróülésétől számított egyéves, illetve kivételes körülmények között tizennyolc hónapos időszakon belül ezen módosítási javaslatot azon tagállam vagy tagállamok, melyre/melyekre vonatkozik nyújtsa/nyújtsák be azon hatósághoz

vagy hatóságokhoz, melyek illetékességi körébe a téma tartozik, hogy törvényként való beiktatása vagy egyéb intézkedés kezdetét vehesse.

3. Minden ilyen tagállam, ha megkapja azon hatóság vagy hatóságok hozzájárulását, amelyeknek illetékességebe a téma tartozik a módosítás hivatalos ratifikációját nyilvántartásba vétel céljával eljuttatja a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához.

4. Bármely ilyen módosítási javaslat a jelen Egyezmény módosításaként lép hatályba akkor, mikor az azt alkalmazó tagállam vagy tagállamok ratifikálják.

III. RÉSZ. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

12. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációit nyilvántartásba vették.

13. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel azután válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

14. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát a szervezet tagállamai által hozzá eljuttatott ratifikációk és felmondások nyilvántartásba vételéről értesíteni.

2. A főigazgató, mikor a szervezet tagállamait értesíti a hozzá eljuttatott második ratifikáció nyilvántartásba vételéről, köteles a szervezet tagjainak figyelmét felhívni az Egyezmény hatályba lépésének napjáról.

15. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles az Egyesült Nemzetek Szövetségének főtitkárával az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban általa nyilvántartásba vett ratifikálások és felmondások minden részletét az Egyesült Nemzetek Szövetsége Kartájának 102. cikkével összhangban nyilvántartásba vétel céljából közölni.

16. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa minden tízéves időszak lejártakor jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

15. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, hacsak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 13. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

18. cikk

A jelen Egyezménynek francia és angol szöveg változatai egyaránt hitelesek.